

د آسیا پرمختیایي بانک

افغانستان: د پنج-آمو سیندیزه حوزې سکټوري پروژه

د پروژې نوم	د پنج-آمو سیندیزه حوزې سکټوري پروژه
د پروژې شمیره	۴۸۰۴۲ - ۰۰۱
هيواد	افغانستان
د پروژې حالت	فعال
د پروژې ډول / د همکارۍ څرنگوالی	بلاعوضه مرسته
د تمویلولو سرچینه / اندازه	بلاعوضه مرسته ۰۵۰۶ - افغانستان: د پنج-آمو سیندیزه حوزې سکټوري پروژه
	د مراعاتي پانګې عادي منابع / ۲۶ میلیونه امریکائی ډالر د آسیا پراختیایي صندوق
	بلاعوضه مرسته ۰۵۰۷ - افغانستان: د پنج-آمو سیندیزه حوزې سکټوري پروژه
	اروپايي ټولنه ۵۰ میلیونه امریکائی ډالر
سټراټیژیک اجنډا	د باثباته چاپیریال وده پراخ اقتصادي پرمختګ د سیمې یووالي
د بدلون انگیزې	حکومتداري او وړتیا لوړول د معلوماتي برابرښت مشارکت خصوصي سکټور پراختیا
سکټور / فرعي سکټور	د کرنې، د طبیعي منابعو او د کلیو پراختیا - د اوبولګولو یا ډرینج سیستمونه - اوبو لګول - د سیلاب څخه ساتنې زیربنا
د جنډر برابرښت او خوځښت	ځینې د جنډر اړوند عناصر موجود دي
توضیحات	دغه پروژه به د پنج-آمو په سیندیزه حوزه کې کرهڼیز حاصلات زیات کړي. ددې پروژې په پایله کې به د کرهڼیزو اوبو سطح لوړ او همداراز د کروندګرو عواید لوړ شي. دغه پروژه به د حکومت سټراټیژي، چې موخه یې د سرانه عاید زیاتول او په کلیو او ټولنو کې فقر کمول، ملاتړ وکړي. ددې پروژې په پایلې کې به د ۷۴۵۰۰ هکتار مځکې حاصلات، کرهڼیزې اوبولګولو سیستمونه او د حاصلاتو شدت به پیاوړی شي. همداراز د ۵۵۰۰۰ کورنۍ کلني عاید به د ۱۲۳-۶۱۵ ډالرو ته لوړ شي او تقریباً ۱۱۰۰۰ کسانو لپاره دایمي د ۱۰،۴ میلیونه ډالر په ارزښت کاري فرصتونه برابر شي. دغه پروژه به د خوړو امنیت خوندي کړي، د غنمو لپاره واردات عوض کړي، ځان بسیاینې ښه کړي، او د لوړ ارزښت محصولات لکه د میوو او

مغزباب توکو صادرات زیات کړي. دغه پروژه به د کرنیزې محصولاتو د پراختیا لپاره زیات اقتصادي فرصتونو په ځانگړي ډول د کرنیزو محصولاتو لپاره د توکو د عرضه کوونکو او د پروسس بازارونه رامنځ ته کړي.

له هیواد/سیمه ییزې ستراتیژۍ سره د پروژې دلیل او تړاو

افغانستان په نړۍ کې د لږ پرمختللو هیوادونو څخه دي. د بي وزلی کچه پدې هیواد کې ۳۹ سلنه او د خوراکي توکو د ناخوندیتوب کچه ۳۳٪ ده. د نړیوال بانک د احصایو له مخې د کورني ناخالص تولید (GDP) پدې هیواد کې د ۲۰۱۱-۲۰۱۵ کلونو تر منځ ۶۳۴ امریکایي ډالر وه، او افغانستان د ۱۸۳ هیوادونو له جملې څخه په ۱۶۸ کې موقعیت درلود. کرنې د افغانستان یو له مهمو منابعو څخه شمیرل کیږي، ددې هیواد تقریباً ۷۹ سلنه ملي کاري ځواک جوړوي او د ملي عایدو یوه د پام وړ سرچینه ده. کرنې د افغانستان د کورني ناخالص تولید (GDP) د بنه والی سره د پام وړ مرسته کوي، که څه هم د کورني ناخالص تولید په ۲۰۰۲ کال کې تر ۲۸٪ او په ۲۰۱۴ کال کې تر ۲۲ سلنه کم شو. غنم پدې هیواد کې یو د مهمو کرنیز محصولاتو له جملې څخه شمیرل کیږي او د خلکو ۶۰ سلنه د هره ورځ غذايي ضروریات څخه دي. په ۲۰۱۵ میلادي کال کې ۵،۳۷ ټنه غنم په افغانستان کې تولید شول، دغه هیواد لا هم د غنمو وارداتو ته احتیاج دي او غنم ددی هیواد ۱۶ سلنه د خوراکي واردات څخه دي. د تړاو دا کچه هر کال ۱۱ سلنه زیاتیږي. د خوړو نا امنی په ټول هیواد کې خپره ده، خو تر ټولو نه مهم په شمالي ولایتونو کې دا کچه ډیر زیات دي، خصوصاً په بامیان او بدخشان ولایتونو کې چې د خوړو ناخوندیتوب ۷۳ سلنه دي. افغانستان یو وچ هیواد دي، واورې په ژمي کې ورپری، په داسې حال کې چې نباتات په اوږي کې اوبو ته اړتیا لري. د کرهڼیزې اوبو ته محدوده لاسرسي، نېټ کیفیت لرونکي موادو او دودیزو کرنیزو طریقو نه استفاده کول د زراعتي پیداوار ته لوي خنډونه دي. په داسې حال کې چې د اکثره افغانانو اقتصادي ژوند په کرنې پورې اړه لري، یوازي ۱۲ سلنه (۶۴،۴ میلیونه هکتاره) مځکې پدې هیواد کې د کرنې وړ دي. ۳،۷ میلیون هکتاره للمي مځکې دي او متبقي ۳،۸ میلیون هکتاره غیر للمي مځکې دي. د ۳،۸ میلیون هکتاره غیر للمي مځکې له جملې څخه یوازي ۲،۲ میلیون هکتاره په کال کې یو او یا هم دوه حاصله ورکوي. د اوبو لگولو کموالی ددی هیواد کرهڼیز محصولاتو د نړۍ د اوسط څخه کم کړي دي. د مثال په توگه په ۲۰۱۳ کال کې د غنمو حاصلات ۳،۲۷ ټن فی هکتار اټکل شوی وه اما په افغانستان کې ۲،۰۳ ټنه فی هکتار وه، همدا رنگه د وریجو حاصلات به نري کې ۴،۵ ټنه فی هکتار و اما په افغانستان کې ۲،۵ ټنه وه. د غیر للمي مځکې حاصلات د للمي د مځکې حاصلاتو په پرتله پام وړ زیات وي، د مثال په توگه د غنمو حاصلات د غیر للمي مځکو په مقایسه ۲،۵ ځله زیات وي. د اوبو لگولو سیستمونه د حاصلاتو د بنه والی لپاره ډیر مهم دي. د نوي کرهڼیز اوبو لگولو سیستمونه په یو شمیر پروژه کې معاینه شوي دي، خو د لور لگښت له درلودو سره د اقتصادي پلوه ناعلمي دي. موجوده اوبولگولو سیستمونو هم د یو شمیر خنډونو سره مخامخ دي، لکه: (۱) د سیند په کچه د اوبو د نابرابره وېش، په حکومت کې نېټ وړتیا، د سیندیزه حوزو د مدیریت لپاره د کافي سرچینو او وسایلو ته لاسرسي نه درلودل. همداراز د رسمي مشورو او د ویش د میکانیزم (کارونکي حقوق) نه شتون، او (۲) د حفظ او مراقبت د سیستمونو د نه موجودیت له کبله د اوبو لگولو د زیربناوو خرابیدل، د حکومتي ادارو د وړتیاو نېټوالي د پانگې اچونې او د اوبو د استفادې فیس په راټولولو کې، او د سیلابونو له امله د کرهڼیز اوبولگولو بنسټونو ته زیان رسیدل.

اورد مهاله اغیز	سرانه عواید زیات او فقر په کلیو او ټولنو کې ټیټه شوي دي
د پروژې پایله	
د پایلې توضیحات	د پنج آمو په سیندیزه حوزي کې د کرنې د حاصلاتو لوړوالي
د پایلې پر لوري پرمختگ	دغه پروژه نوي پیل شوي. ځکه د پایلو په لور پرمختگ نلري
په تطبیق کې پرمختگ	
د پروژې د محصول توضیحات	د کرهڼیزو اوبو په تخصیص او شتون کې بنه والی د پوښښ سیمو کې زاتوالی د ابریزو بنه مدیریت او محافظت
د تطبیق د پرمختگ حالت (محصول، فعالیتونه او	دغه پروژه نوي پیل شوي. ځکه پرمختگ نلري

مسائل

جغرافيوي موقعيت	بلخ او تخار
د ټولنيز خونديتوبونو وپشنيز	
چاپيريال	B
غير ارادى بيا ميشتيدل	B
د سيمي اصلي اوسيدونكي	C

د چاپيريالي او ټولنيز خونديتوبونو توضيحات

چاپيريال	چاپيريال له نظره دغه پروژه د B په کتگوري کي درجه بندي شوي ده، يو د چاپيريال لومړني ازموينه (IEE) به چمتو شي چې لاندي موضوعات به توضيح کړي (۱) د پروژي د ساحي د چاپيريال بنسټ، (۲) فزيکي او غير فزيکي کارونه، (۳) د دغو کارونو ممکنه اغيزي (۴) د چاپيريال د مديريت پلان (EMP)، (۵) د چاپيريال د مديريت پلان (EMP) د پلي کولو وروسته د پاتي شويو په اړه يي توضيحات، او (۶) د اړتيا په صورت کي د نورو مطالعاتو وړانديز
غير ارادى بيا ميشتيدل	دغه پروژي د غير ارادي بيا ميشتيدل کيدو له نظره په B کتگوري کي درجه بندي شوي ده. د استملاک او د بيا ميشتيدل کيدو پلان به جوړ شي. داسي وړانديزونه کيږي چې د پاکولو او د کانال د پراختيا له امله به نوري ځمکي ته اړتيا وي، او خلک خپل ځمکي پريردي. د پروژي د چمتوالي مشوري به دا په گوته کړي چې د پروژي ډول او اغيز به څومره وي او استملاک او د بيا ميشتيدل کيدو پلان به د هغه وگرو سره په مشوره کي جوړ شي چې د پروژي له امله په مستقيم ډول اغيزمن کيږي.
د سيمي اصلي اوسيدونكي	د سيمي د اصلي اوسيدونکو له نظره دغه پروژه په C کتگوري کي درجه بندي شوي ده. دغه پروژه د مصونيتي تدابيرو پلي کولو ته اړتيا نلري. له دې امله د SPS (۲۰۰۹) له مخي د اصلي اوسيدونکو اړتيا نه ده او نه کوم پرمختيايي پلان جوړولو ته اړتيا شته. د افغانستان په ټولو ۳۴ ولايتونو کي د بيلابيلو توکمو وگړي ژوند کوي. هيڅ يو له دغه توکم څخه د SPS (۲۰۰۹) کال د IP د عملياتي موخو له مخي نه دي پيژندل شوي. دغه ساحه د هغه کوچيانو چې د کال په موسمونو کي کډه کوي تر او نلري.

د اړخونو اړيکي، گډون، او مشوري

د پروژي د ديزاين پرمهال	د اړونده اړخونو د تحليل څخه به بيوزله وگړي په گوته شي او هغه وگړي چې د پروژي د پروسې او تصميم نيولو په برخه کي گډون ولري په گوته کړي. همدارنگه د پروژي په چوکاټ کي د وړتيا د لوړولو يوه برخه شامله شوي ده، تر څو چې د اوبو د کاروونکو د ټولني (WUAs) وړتيا لوړه شي او د کروندگرو غوښتنې او شکايتونه حل شي. د هغه وگړو لپاره چې ځمکي لري، د اوبولو پروژي، د هغه وگړو په پرتله چې ځمکه نلري او بيوزله دي، بندي دي. خو د اوبولو سيستم پراختيا په مستقيمه توگه په سيميژه گمارني او د هغه د توليد په لوړتيا او دوام باندې اغيز لري.
-------------------------	--

د پروژي د تطبيق پرمهال	د پروژي د مديريت واحد (PMU) به د ټولو اړونده اړخونو لکه ټولني او د اغيزمنو وگړو سره مشوري ترسره کړي.
------------------------	--

د پروژي د ديزاين بهير او د امکان سنجولو مطالعي رواني دي.

د سوداګرۍ فرصتونه

مشورتي خدمتونه
مخکنې يا اډوانس قراردادونو به د پروژې د تطبیق، د امکان سنجولو مطالعې او تفصیلي ډیزاین، همداراز د کار قراردادونه د ۳ اړوند فرعي پروژو ته اړتیا لیدل کیږي.

تدارکات
ملي رقابتي داوطلبی (NCB) له لاري ۱۶ د کار (Works) قراردادونه د ۴۹،۱۴ میلیونه امریکایی ډالر په ارزښت. ملي رقابتي داوطلبی (NCB) له لاري د ۱ د اجناسو (Goods) قرارداد د ۰،۲۶ میلیونه امریکایی ډالر په ارزښت. د اجناسو د خریداری (Goods) ۱۶ قراردادونه د ۰،۴۹ میلیونه امریکایی ډالر په ارزښت. په تدارکاتو کې د ټولني ګډون (CPP) ۳۲ قراردادونه د ۳،۱۴ میلیونه امریکایی ډالر په ارزښت.

مسؤول مامورین

د آسیا پرمختیایي بانک مسؤله مامور	بوی، گیاپ مینج
د آسیا پرمختیایي بانک مسؤله څانګه	د مرکزي او لوېدیځې آسیا څانګه
د آسیا پرمختیایي آسیایی مسؤله برخه	د چاپیریال، طبیعي زیرمو او کرنې برخه، د مرکزي او لوېدیځې آسیا څانګه
اجرا کوونکي ادارې	د مالي وزارت پښتونستان واک، کابل، د افغانستان اسلامي جمهوریت

مهال وپش

د نظر روښانه کول	۳۰ سپتمبر ۲۰۱۶
واقعیت موندنه	۳ جون ۲۰۱۶ تر ۱۴ جون ۲۰۱۶
د اداري پلاوي د بیاکتنې غونډه (MRM)	۱۶ اګست ۲۰۱۶
تصویب	۲۶ اکتوبر ۲۰۱۶
د وروستی کتنې پلاوي	-
د پروژې وروستی معلوماتي پاڼه نوی کول	۹ مارچ ۲۰۱۷

بلاعوضه مرسته (TA) ۰۵۰۶-افغانستان:

مهم پړاونه

بند بدل		د اعتبار نيټه		د لاسليکيدو نيټه		تصويب
واقعي	بيا کتل شوی	اصل				
-	-	۳۱ مې ۲۰۲۳	۹ دسمبر ۲۰۱۶		۲ نومبر ۲۰۱۶	۲۶ اکتوبر ۲۰۱۶
د بلاعوضه مرستي کارول			د مالي پلان			
خالص فيصدي	نور	د آسيا پرمختيايي بانک	نيټه	ټول ټال (ميليون ډالر)	د پروژي لگښت	
		قراردادونه په مجموعي ډول اجرا کول		۲۶,۷۵		
۰٪	۰	۰	۲۶ اکتوبر ۲۰۱۶	۲۶	د آسيا پرمختيايي بانک	
		متراکم لگښتونه		۰,۷۵	سيال	
۰٪	۰	۰	۲۶ اکتوبر ۲۰۱۶	۰	گډه پانگونه	

بلاعوضه مرسته (TA) ۰۵۰۷-افغانستان:

مهم پراوونه

بند بدل		د اعتبار نيټه		د لاسليکيدو نيټه		تصويب
واقعي	بيا کتل شوی	اصل				
-	-	۳۱ مې ۲۰۲۳	۹ دسمبر ۲۰۱۶		۲ نومبر ۲۰۱۶	۲۶ اکتوبر ۲۰۱۶
د بلاعوضه مرستي کارول			د مالي پلان			
خالص فيصدي	نور	د آسيا پرمختيايي بانک	نيټه	ټول ټال (ميليون ډالر)	د پروژي لگښت	
		قراردادونه په مجموعي ډول اجرا کول		۵۰		
٪۲۲	۱۱	۰	۲۶ اکتوبر ۲۰۱۶	۰	د آسيا پرمختيايي بانک	
		متراکم لگښتونه		۰	سيال	
۰٪	۰	۰	۲۶ اکتوبر ۲۰۱۶	۵۰	گډه پانگونه	

د پروژې د معلوماتي پانو يا (PDS) کې د پروژې يا پروگرام په اړه لنډ معلومات دي: د پروژې معلوماتي پر پانو دوامداره کار وي، شايد ځيني معلومات يې په لومړنۍ بڼه کې نه وي، خو کله چې معلومات لاسته راشي ور اضافه کيږي. د وړانديز شويو پروژو په اړه معلومات آزمایشي او نمايشي دي.

د آسيا پرمختيايي بانک د معلوماتي پانو يا (PDS) له لارې د پروژو په اړه معلومات يوازې د مراجعينو د اړتيا لپاره د سرچينې په توگه وړاندې کوي چې هيڅ ډول ضمانت نه لري. حال دا چې د آسيا پرمختيايي بانک تل هڅه کوي لور کیفیت محتويات وړاندې کړي، او معلومات له هيڅ راز ضمانت "لکه څرنگه چې دي" داسې وړاندې کړي، هغه که بنسټکاره وي يا ضمني، چې په دې کې د يوه مشخص هدف لپاره مناسبوالی او د سوداگرو د ضمانت له محدوديت پرته، ناسرغراوی نه شته. د آسيا پرمختيايي بانک په مشخصه توگه د دا ډول معلوماتو د بشپړتيا يا دقت په اړه د ضمانت مسؤليت نه لري.